

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. 8 626 22 252, el. p. info@am.lt, https://am.lrv.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr.

I

Nr.

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ TEIKIMO VYRIAUSYBEI

Aplinkos ministerija teikia Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-12401, 2, 3, 4, 5, 6, 11¹, 12, 14, 15, 17, 18, 22, 24, 26, 27, 27¹, 28, 31, 32, 34, 38, 47, 49, 51, 52¹, 53, 55 straipsnių, šeštojo skirsnio pavadinimo, 1 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 112, 272, 68 straipsniais įstatymo projektą (toliau – projektas Nr. 1), Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo, statybos ir žemės naudojimo valstybinės priežiūros įstatymo Nr. XII-459 7, 10, 11, 13, 14, 17, 18, 31 straipsnių pakeitimo, įstatymo papildymo 10¹ straipsniu ir 8 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektą (toliau – projektas Nr. 2), Lietuvos Respublikos pajūrio juostos įstatymo Nr. IX-1016 7 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektą (toliau – projektas Nr. 3), Lietuvos Respublikos architektūros įstatymo Nr. XIII-425 7, 11, 13, 15, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – projektas Nr. 4), Lietuvos Respublikos architektų rūmų įstatymo Nr. X-914 3, 6, 7, 8 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – projektas Nr. 5), Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 28 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – projektas Nr. 6), Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo Nr. XIII-2895 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 15 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – projektas Nr. 7), Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 7, 20 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – projektas Nr. 8), Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 13¹ straipsnio pakeitimo projektą (toliau – projektas Nr. 9), Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 3, 42 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – projektas Nr. 10), Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 75 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – projektas Nr. 11), Lietuvos Respublikos žemės įstatymo Nr. I-446 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – projektas Nr. 12) ir Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymo Nr. VIII-1764 7, 9 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – projektas Nr. 13) (toliau kartu – Įstatymų projektai), kurių tikslas:

Projektu Nr. 1 siekiama architektūros kokybės, statybos procesų skaidrumo, mažinama administracinė našta, palengvinamas ir trumpinamas statybą leidžiančio dokumento išdavimo procesas, įtvirtinama, kad statybą leidžiantis dokumentas išduodamas pagal projektinius pasiūlymus, kurių sudėtį nustato aplinkos ministras. Šiuo pakeitimu atsisakoma savivaldybės pritarimo projektiniams pasiūlymams etapo, taip sumažinant administracinę naštą ir išvengiant savivaldybei pateiktų statinių projektų pakartotinių tikrinimų. Minėtais pakeitimais didinamas pasitikėjimas

statybos dalyviais (statinio projekto, statinio ekspertizės rangovais, statytoju (užsakovu), statinio projektuotoju), suteikiant jiems daugiau atsakomybės rengiant, atliekant ekspertizę ar pateikiant statinio projektą.

Pakeitimu siūloma suteikti teisę atestavimą atliekančiai organizacijai derinti kvalifikacijos tobulinimo kursų programas.

Siekiant efektyviau naudoti lėšas, skiriamas esminiam viešojo sektoriaus statinių statybos planavimui, projektavimui, statybai, eksploatavimui, taikant statinio informacinio modeliavimo metodus, skatinant nacionalinio statybos sektoriaus technologinę pažangą ir konkurencingumą, nustatomas statinio gyvavimo ciklo skaitmeninių duomenų reglamentavimas, kai taikomas statinio informacinis modeliavimas ir Nacionalinis statybos informacijos klasifikatorius.

Projektas Nr. 1 papildytas nauju straipsniu dėl *ex post* vertinimo atlikimo, planuojama, kad vertinimas turi būti atliktas iki 2035 m. lapkričio 1 d.

Po derinimo patikslintas įstatymo projekto pavadinimas, įstatymo nuostatos suderintos su kitų įstatymų nuostatomis, atlikta kitų pakeitimų.

Projekto Nr. 1 įsigaliojimas planuojamas 2024 m. lapkričio 1 d., išskyrus nuostatas, kurios įsigalios 2024 m. sausio 1 d. Nuostatų, kurios turi būti suderintos su kitais įstatymais (pvz., Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 pakeitimo įstatymu Nr. XIV-1722, kuriuo nauja redakcija išdėstyta Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymas Nr. I-2044, kuris įsigalios 2024 m. sausio 1 d. ir vadinsis Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymu) arba kurios patikslina 2024 m. sausio 1 d. įsigaliojančias Statybos įstatymo nuostatas, įsigaliojimas planuojamas 2024 m. sausio 1 d.

Projektu Nr. 2 suderinamas statybos valstybinės priežiūros reglamentavimas su projekte Nr. 1 keičiamu statybos reglamentavimu.

Projektu Nr. 3 suderinamas statybą leidžiančio dokumento išdavimo proceso reglamentavimas su projekte Nr. 1 keičiamu statybos reglamentavimu.

Projektu Nr. 4 tikslinami įstatyme nustatyti architektūros kokybės kriterijai, patikslintos jų reikšmės, nustatyti įgaliojimai aplinkos ministrui pagal šiuos kriterijus patvirtinti architektūros kokybės vertinimo metodiką, įgaliojamos savivaldybės pagal aplinkos ministro patvirtintą metodiką parengti metodikos taikymo gaires konkrečioje savivaldybėje, atsižvelgiant į konkrečioms savivaldybių teritorijoms ar jų dalims būdingus urbanistinių struktūrų ypatumus, architektūros objektų savitumus, laikantis teritorijų planavimo dokumentų sprendinių ir teisės aktų reikalavimų.

Suteikiama Lietuvos architektų rūmams (toliau – Rūmai) teisė vykdyti kompetentingos institucijos funkcijas, nustatytas Lietuvos Respublikos reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatyme, išskyrus Aplinkos ministerijos vykdomas pagal kompetenciją. Aplinkos ministerijos, kaip valstybės politiką formuojančios institucijos architektūros srityje, kompetencija liktų architektų profesinės kvalifikacijos pripažinimo politikos formavimas, jos įgyvendinimas ir reikiamų teisės aktų rengimas.

Nustatomas reikalavimas, kad rengiant Architektūros įstatyme reglamentuotų objektų architektūrinius konkursus, būtų taikomi vertinimo kriterijai pagal kainos ar sąnaudų ir kokybės santykį.

Projektu Nr. 5 siekiama stiprinti Rūmų profesinę savivaldą suteikiant Rūmams teisę vykdyti architektų profesinės kvalifikacijos, įgytos Europos Sąjungos, Europos ekonominės erdvės valstybėse ir Šveicarijos Konfederacijoje, trečiojoje valstybėse, pripažinimą (kurį vykdo Aplinkos ministerija) ir kurie atlieka architektų atestavimą, įgyvendina architektų profesinę savivaldą, atlieka kitas su architekto profesine veikla susijusias funkcijas, nustatytas Architektų rūmų ir kituose įstatymuose. Siūloma Rūmams suteikti teisę vykdyti kompetentingos institucijos funkcijas, nustatytas Lietuvos

Respublikos reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatyme, išskyrus, kurias pagal kompetenciją vykdys Aplinkos ministerija. Asmens profesinės kvalifikacijos pripažinimas – individualaus sprendimo dėl asmens priėmimas, kuris nėra Aplinkos ministerijos, kaip valstybės politiką formuojančios institucijos, kompetencija. Atsižvelgus į tai, projektu Nr. 4 tikslinama galiojančio Architektūros įstatymo 7 straipsnio 2 dalis ir 15 straipsnio 1 dalies 4 punktas, atliekami kiti galiojančio Architektūrų rūmų įstatymo nuostatų pakeitimai suderinant šias Architektūros ir Architektūrų rūmų įstatymų nuostatas; sukuriama teisinis pagrindas apmokėti Rūmų kolegialių organų, kurie nėra valdymo organai, veiklą. Atsižvelgus į Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymą (7 straipsnio 8 dalis), kuriame įtvirtinta bendra taisyklė, kad asociacijos įstatuose nustatyta „*kolegialių organų, kurie nėra valdymo organai, nariams už veiklą neatlyginama*“, ir šio įstatymo 1 straipsnio 2 dalyje įtvirtintą nuostatą, kad „*asociacijoms, kurių veiklą reglamentuoja kiti įstatymai, šio Įstatymo nuostatos taikomos tiek, kiek jos neprieštarauja kitų įstatymų nuostatomis*“, siūloma projekte Nr. 5, kuris yra specialus Rūmų veiklą reglamentuojantis įstatymas, nustatyti, kad Rūmų kolegialių organų, kurie nėra valdymo organai, veikla galėtų būti apmokama.

Projektas Nr. 6 – atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo nuostatas, susijusias su mero vykdomomis funkcijomis, pavesti sprendimo priėmimo funkciją dėl draudimo laidoti kapinių dalyje arba visoje jų teritorijoje merui ar jo įgaliotam savivaldybės administracijos valstybės tarnautojui, o ne savivaldybės administracijos direktoriui.

Projektas Nr. 7 parengtas suderinant šio projekto ir projekto Nr. 1 nuostatas, įgyvendinant 2021 m. rugsėjo 17 d. Lietuvos savivaldybių apklausos dėl Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo Nr. XIII-2895 (toliau – SIPI) taikymo gautų pasiūlymų tobulinti šio įstatymo nuostatas analizės rezultatus.

Projektu Nr. 8 siekiama teritorijų planavimo proceso įgyvendinimo vykdomąsias funkcijas, kurios nėra Aplinkos ministerijos, perduoti Vyriausybės įgaliotai institucijai ar įstaigai; tikslinama nuostata, kad meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas nurodo teritorijos naudojimo reglamento parametrus. Siūloma šią funkciją suteikti savivaldybės vyriausiajam architektui atsižvelgus į Architektūros įstatymo reglamentuotas savivaldybių vyriausiųjų architektų funkcijas ir suderinti šių įstatymų nuostatas.

Projektuose Nr. 9, 10 ir 11 numatyta, kad elektroninių ryšių infrastruktūros kilnojamųjų daiktų, elektros energetikos objektų ir įrenginių, gamtinių dujų sistemos skaitmeniniai duomenys, kurie yra kilnojamieji daiktai ir rengiami taikant statinio informacinį modeliavimą ir nacionalinį statybos informacijos klasifikatorių, būtų jų gyvavimo cikle kuriami, tvarkomi, valdomi ir viešinami pagal projekte Nr. 1 įtvirtintus reikalavimus.

Projektu Nr. 12 suderinami atlyginimo už galimybę statyti valstybinėje žemėje sumokėjimui taikomi reikalavimai su Projekte Nr. 1 keičiamu statybą leidžiančio dokumento išdavimo proceso reglamentavimu.

Projektu Nr. 13 papildoma galiojančio Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo 7 straipsnio 4 dalis, nurodant Statybos įstatyme reglamentuotus atvejus, kai nekilnojamas daiktas laikytinas baigtu formuoti ir be viešojo administravimo subjekto sprendimo; papildomas šio įstatymo 17 straipsnio 4 dalies 4 punktas, nustatant, kad Nekilnojamojo turto kadastro tvarkytojas gali pažymėti nekilnojamojo daikto – kelio ar hidrografijos objekto, kuris kerta valstybinės žemės sklypą, - ribas Nekilnojamojo turto kadastro žemėlapyje, jei yra pateiktas valstybinės žemės sklypo patikėtinio rašytinis sutikimas, kad dalis kelio ar hidrografijos objekto, kuris kerta nurodytą valstybinės žemės sklypą, patektų į valstybinės žemės sklypą ir tokio kelio ar hidrografijos objekto ribos gali būti pažymėtos nekilnojamojo turto kadastro žemėlapyje. Šiuo papildymu numatoma nors iš dalies sumažinti administracinę naštą kelių valdytojui (valdytojams) registruojant kelius į Nekilnojamojo

turto registrą, nes pagal galiojantį Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo 17 straipsnio 4 dalies 4 punktą kelių, kurie kerta Nekilnojamojo turto registre įregistruoto žemės sklypo ribas, įregistravimas sustabdomas, kol tokių besiribojančių įregistruotų žemės sklypų ribos nepatikslinamos. Žemės sklypų ribų patikslinimas užtrunka ir statinių (inžinerinių įrenginių) savininkai negali laiku užbaigti vykdomų projektų (susijusių su kelių įregistravimu Nekilnojamojo turto registre), kurie dažnai finansuojami iš struktūrinių Europos Sąjungos fondų lėšų. Siekiant užtikrinti Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo 3 straipsnio 4 dalies nuostatą, t. y. kad Nekilnojamojo turto kadastre įrašyti duomenys nuo jų įrašymo laikomi teisingais ir išsamiais, kol jie nepakeisti arba nenuginčyti įstatymų nustatyta tvarka, atitinkamai papildomas Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo 9 straipsnis nauja 2¹ dalimi, kuri įpareigos minėtus rašytinius sutikimus išdavusius valstybinės žemės patikėtinius per 3 metus nuo kelio ar hidrografijos objekto ribų pažymėjimo nekilnojamojo turto kadastro žemėlapyje patikslinti ribas valstybinės žemės sklypo, kurį kerta Nekilnojamojo turto kadastro žemėlapyje jau pažymėtas kelias ar hidrografijos objektas, ir, kai šis valstybinės žemės sklypas bus išnuomotas ar suteiktas naudotis kitais pagrindais, per 3 mėnesius nuo tokio kelio ar hidrografijos objekto ribų pažymėjimo nekilnojamojo turto kadastro žemėlapyje pranešti nuomininkui ir (ar) kitam naudotojui apie į valstybinės žemės sklypą patenkančią kelio ar hidrografijos objekto dalį.

Įstatymų projektų uždaviniai:

1. optimizuoti statybą leidžiančio dokumento išdavimo procesą, sumažinti administracinę našą;

2. siekiant architektūros kokybės ir kad nebūtų keičiama statinio išvaizda statinio projektavimo ir statybos metu, patikslinti esminių statinio projekto sprendinių sąvoką, nurodant, kad esminiai statinio projekto sprendiniai – sprendiniai, kuriais įgyvendinami ir specialieji architektūros reikalavimai. Siekiant tikslumo, Projekte Nr. 1 paaiškinti terminą „statinio išvaizda“;

3. atsižvelgiant į tai, kad profesinių ir teisinių žinių ta pati egzaminų programa taikoma visiems statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovams, užtikrinant teismo ekspertų teikiamų išvadų kokybę, įtvirtinti, kad asmenys, norintys būti įrašyti į teismo ekspertų sąrašą ir teikti teismo ekspertizės paslaugas Teismo ekspertizės įstatyme nustatyta tvarka, turi būti atestuoti architektai ar statybos inžinieriai, turintys teisę eiti statinio projekto ekspertizės vadovo, statinio projekto dalies ekspertizės vadovo, statinio ekspertizės vadovo, statinio dalies ekspertizės vadovo pareigas; Patikslinti, kad teismo ekspertai gali teikti teismo ekspertizės paslaugas tik pagal kvalifikacijos atestate įrašytą sritį;

4. patikslinti galiojantį reguliavimą įtvirtinant, kad būti branduolinės energetikos objekto statinių statybos rangovais gali juridiniai asmenys, įgiję ypatingųjų statinių statybos rangovo kvalifikaciją;

5. patikslinti galiojantį reguliavimą įtvirtinant, kad būti ypatingųjų ar neypatingųjų statinių, esančių kultūros paveldo objekto teritorijoje, jo apsaugos zonoje, kultūros paveldo vietovėje, statybos rangovu gali juridiniai asmenys, įgiję ypatingųjų statinių statybos rangovo kvalifikaciją;

6. siekiant sumažinti administracinę našą ir didinti pasitikėjimą statybos dalyviais, įtvirtinti, kada statybą leidžiantis dokumentas neprivalomas, bet būtina pranešti apie statybos pradžią;

7. siekiant, kad būtų kuo mažiau atvejų, kai Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija tikrina savo išduotų statybą leidžiančių dokumentų išdavimo teisėtumą, įtvirtinti, kad statybą leidžiančius dokumentus naujų ypatingųjų ir neypatingųjų statinių statybai pajūrio juostos sausumos dalyje (nuo Latvijos Respublikos valstybės sienos iki Klaipėdos uosto šiaurinio molo ir Kuršių nerijoje iki Rusijos Federacijos valstybės sienos) išduoda savivaldybės meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas; įtvirtinti, kad naujų ypatingųjų ir neypatingųjų

statinių statybai pajūrio juostos sausumos dalyje išduotų statybą leidžiančių dokumentų teisėtumą privalo tikrinti Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos;

8. siekiant Statybos įstatymo nuostatų aiškumo ir kad reikalavimai institucijoms būtų įtvirtinti įstatyme, perkelti nuostatas iš statybos techninių reglamentų, patikslinti funkcijas ir sąrašą institucijų, kurios aplinkos ministro nustatyta tvarka tikrina statinio projektų sprendinių atitiktį nustatytiems reikalavimams;

9. atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos siūlymą Statybos įstatymo 27¹ straipsnyje atsisakyti konkrečių institucijų pavadinimų rašymo (pvz., 3 dalyje nurodyto Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos) ir vietoje jų rašyti *Vyriausybės įgaliota institucija* ar konkretios ministerijos įgaliota institucija; vietoje konkrečių institucijų pavadinimų rašyti kad tai konkretios ministerijos įgaliota institucija ar įstaiga, kitas juridinis asmuo. Pažymėtina, kad Aplinkos ministerija mano, kad Statybos įstatyme nurodytas funkcijas atlikti turi būti įgaliotos šiuo metu įstatyme įrašytos institucijos ar įstaigos, kiti juridiniai asmenys;

10. atsižvelgiant į tai, kad kituose įstatymuose reglamentuojama kas laikoma neteisėtai išduotu dokumentu, taip pat teismo kompetencija yra nustatyti, ar statybą leidžiantis dokumentas išduotas neteisėtai, išbraukti sąvoką „neteisėtai išduotas statybą leidžiantis dokumentas“;

11. siekiant architektūros kokybės ir statybos procesų skaidrumo, atsižvelgiant į tai, kad pagal Projektais siūlomą naują statybą leidžiančio dokumento išdavimo tvarką savivaldybės netvirtins projektinių pasiūlymų rengimo užduoties ir 2023 m. vyriausiųjų architektų konferencijos metu šiuo klausimu išsakytus pasiūlymus¹, Įstatymo projekte Nr. 1 nustatyti, kad specialieji architektūros reikalavimai statinio projektui privalomi Statybos įstatymo 37 straipsnio 1 dalyje nustatytais atvejais. Kitais atvejais specialieji architektūros reikalavimai išduodami, jeigu jų prašo statytojas (užsakovas);

12. siekiant statybos procesų skaidrumo ir nuoseklumo statiniams (jų dalims), kurie pradėti statyti iki 2010 m. sausio 1 d. ir neužbaigti ir kurių statybą leidžiantys dokumentai negalioja, leidžiama rengti statinių (jų dalių) rekonstravimo ar remonto projektus ar aprašus;

13. atsižvelgiant į susitikimuose su institucijų atstovais savivaldybių atstovų išsakytas pastabas, siekiant mažinti administracinę naštą ir atsižvelgus į leidimų neypatingojo statinio griovimui mažareikšmiškumą, nustatyti, kad leidimas nugriauti statinį išduodamas griauti ypatingąjį statinį ir kitais įstatyme išvardytais atvejais;

14. Įstatymų projektų sąvokas suderinti su Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 pakeitimo įstatymu Nr. XIV-1722, kuriuo nauja redakcija išdėstyta Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymas Nr. I-2044, kuris įsigalios 2024 m. sausio 1 d. ir vadinsis Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymu;

15. siekiant statinio projekto ekspertizės vadovų, statinio projekto dalies ekspertizės vadovų, statinio ekspertizės vadovų, statinio dalies ekspertizės vadovų teikiamų paslaugų kokybės, patikslinti profesinės patirties skaičiavimą minėtas pareigas siekiantiems eiti statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovams;

16. apibrėžti įmokos už nepranešimą apie statybos pradžią skaičiavimo principus;

17. atsižvelgiant į Architektūros įstatymo 10 straipsnio 2 dalį ir siekiant įstatymų suderinamumo, įtvirtinti savivaldybės vyriausiojo architekto funkcijas Statybos įstatyme;

---

¹ 2023 m. vyriausiųjų architektų konferencija. Rezoliucija. Nuoroda:

https://am.lrv.lt/uploads/am/documents/files/Architekt%C5%ABra_inovacijos/Vyr_architekt%C5%B3_konferencijos/R_EZOLIUCIJA%20vyr%20architektu%20derinimui.pdf

18. atsižvelgiant į visuomenės interesą, patikslinti nuostatas (patikslinti ribas), kada pasikeitus esminiams statinio projekto sprendiniams, norint tęsti statybą, nereikia informuoti visuomenės, gauti naują statybą leidžiantį dokumentą (kai jis privalomas) ar iš naujo pranešti apie statybos pradžią;

19. atsižvelgus į Lietuvos Respublikos viešojo administravimo 5 straipsnio nuostatas, Statybos įstatyme rašyti sąvoką Vyriausybės įgaliota institucija ar įstaiga vietoje Vyriausybės įgaliota įstaiga“;

20. siekiant Statybos įstatymo aiškumo, patikslinti Statybos įstatymo 47 straipsnio 2 dalį nurodant, kad nuosavybės teisių perleidimo sandorių sudarymo nuostatos (visos Statybos įstatymo 47 straipsnio 2 dalies nuostatos, kurios įsigalios 2024 m. sausio 1 d.) taikomos, kai pastatams statybą leidžiantis dokumentas išduotas po 2024 m. sausio 1 d. Taip pat patikslinti, kad pastatytą naują ypatingąjį ar neypatingąjį statinį (jo dalį) naudoti ir (ar) su fiziniais asmenimis sudaryti pirkimo–pardavimo sandorius dėl patalpų, esančių gyvenamosios paskirties pastatuose (trijų ir daugiau butų (daugiabučiuose pastatuose), ar gyvenamosios paskirties patalpų, esančių kitų paskirčių pastatuose, nuosavybės teisės perleidimo kitiems naudotojams galima Statybos įstatymo 28 straipsnyje nustatyta tvarka užbaigus šių statinių (jų dalių) statybą;

21. patikslinti statinio naudojimo priežiūros sąvoką, aiškiai reglamentuojant, kad viešojo administravimo subjekto vykdoma statinio naudojimo kontrolė apima ir statinio naudojimą, pagal Statybos įstatymo nuostatas suteikti viešojo administravimo subjektų, atliekančių statinio naudojimo priežiūrą, pareigūnams teisę reikalauti iš statinio naudotojo su statinio paskirtimi susijusių ekonominės veiklos dokumentų ir kitų su statinio naudojimu susijusių dokumentų, pagal kuriuos būtų galima nustatyti, ar statinyje vykdoma ekonominė veikla atitinka statinio naudojimo paskirtį;

22. įtvirtinant nekilnojamojo turto kadastro objektų kiekio, kaip esminio statinio projekto sprendinių ir esminio statinio reikalavimų sąvoką, papildyti įstatymą nauja statinio projekto rūšimi, kai atliekamas naujų nekilnojamojo turto kadastro objektų formavimas ar esamų pertvarkymas;

23. atsižvelgiant į įstatymų projektais reglamentuojamus statybą leidžiančio dokumento išdavimo proceso pakeitimus, pakeisti atlyginimo už galimybę statyti valstybinėje žemėje sumokėjimo momentą;

24. įtvirtinti, kad Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytais atvejais taikant statinio informacinį modeliavimą statinio, jo aplinkos ir elektroninių ryšių infrastruktūros, elektros energetikos objektų ir įrenginių, gamtinių dujų sistemos kilnojamųjų daiktų gyvavimo cikle skaitmeniniai duomenys būtų kuriami, tvarkomi, valdomi ir viešinami taikant nacionalinį statybos informacijos klasifikatorių (toliau – NSIK) pagal Vyriausybę ar jos įgaliotos institucijos nustatytus atvejus ir tvarką. Apibrėžti naujas su statinio informacinio modeliavimu taikymu susijusias sąvokas – statinio informacinis modeliavimas, gyvavimo ciklas, nacionalinis statybos informacinis klasifikatorius;

25. patikslinti statybinių tyrinėjimų sąvoką nustatant, kad atliekant statybinius tyrinėjimus turi būti atliekami normatyviniuose statybos techniniuose dokumentuose nustatyti geodezijos ir kartografijos darbai, nes pagal galiojančią Lietuvos Respublikos geodezijos ir kartografijos įstatymą (toliau – GKĮ) geodeziniai tyrinėjimai neatliekami, bet vykdomi geodezijos ir kartografijos darbai. Atsižvelgus į tai, keičiami Statybos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 7 punktą ir 15 straipsnio 1 dalies 1 punktą nustatant, kad statytojas (užsakovas) arba jo pavestas rangovas privalo užsakyti normatyviniuose statybos techniniuose dokumentuose įrašytus geodezijos ir kartografijos darbus, kuriuos atlieka GKĮ išvardyti asmenys;

26. papildyti galiojančio Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo 7 straipsnio 4 dalį nurodant Statybos įstatyme reglamentuotus atvejus, kada nekilnojamas daiktas laikytinas baigtu formuoti ir be viešojo administravimo subjekto sprendimo;

27. Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo 17 straipsnio 4 dalies 4 punkto papildymu norima nestabdyti kelių, kurie kerta Nekilnojamojo turto registre įregistruoto valstybinės žemės sklypo ribas, įregistravimą Nekilnojamojo turto registre ir jo ribų pažymėjimą Nekilnojamojo turto kadastro žemėlapyje, jei pateikiamas šio valstybinės žemės sklypo patikėtinio rašytinis sutikimas, kad dalis kelio ar hidrografijos objekto, kuris kerta valstybinės žemės sklypą, patektų į valstybinės žemės sklypą ir tokio kelio ar hidrografijos objekto ribos gali būti pažymėtos nekilnojamojo turto kadastro žemėlapyje. Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo 9 straipsnio 2¹ punktu siekiama įpareigoti valstybinės žemės patikėtinis, išdavusius minėtus rašytinius sutikimus, per 3 metus nuo kelio ar hidrografijos objekto, kertančio valstybinės žemės sklypo ribas, ribų pažymėjimo nekilnojamojo turto kadastro žemėlapyje patikslinti šio valstybinės žemės sklypo ribas, ir tuo atveju, kai toks valstybinės žemės sklypas bus išnuomotas ar suteiktas naudotis kitais pagrindais, per 3 mėnesius nuo tokio kelio ar hidrografijos objekto ribų pažymėjimo nekilnojamojo turto kadastro žemėlapyje pranešti nuomininkui ir (ar) kitam naudotojui apie į valstybinės žemės sklypą patenkančią kelio ar hidrografijos objekto dalį.

Įstatymų projektus rengti paskatinusios priežastys pateiktos aiškinamajame rašte.

Įstatymų projektai neprieštarauja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

Projektu Nr. 1 įgyvendinamos 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos [2011/92/ES](#) dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva [2014/52/ES](#), ir 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos [2014/61/ES](#) dėl priemonių sparčiojo elektroninių ryšių tinklų diegimo sąnaudoms mažinti nuostatos.

Įstatymų projektai nenotifikuotini Europos Komisijai pagal Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“.

Projektai parengti laikantis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Įstatymo projektui įtraukti į teisės sistemą kitų teisės aktų priimti nereikės.

Įstatymo projektas pakartotinai skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Pirminis Įstatymo projektas skelbtas TAIS. Įstatymų projektai Nr. 1 – 12 pateikti derinti 103 suinteresuotoms institucijoms 2023-05-17 – 2023-05-31. Pastabas pateikė Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija kartu su Nacionaliniu visuomenės sveikatos centru prie Sveikatos apsaugos ministerijos, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos, AB „Litgrid“, Lietuvos architektų rūmai, Lietuvos Respublikos valstybinė kultūros paveldo komisija, AB „Lietuvos geležinkeliai“ ir AB „LTG Infra“, lobistų kontora „Vento Nuovo“, AB „Amber Grid“, Radiacinės saugos centras, Lietuvos statybos inžinierių sąjunga, Projektų ekspertizės ir gaisro saugos įmonių asociacija, valstybės įmonė Registrų centras, Lietuvos šilumos tiekėjų asociacija, Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Lietuvos statybininkų asociacija, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Viešųjų pirkimų tarnyba, Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba, Lietuvos transporto saugos administracija, valstybės įmonė Žemės ūkio duomenų centras,

Aplinkos apsaugos agentūra, Neįgaliųjų reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentas, Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, Lietuvos nekilnojamojo turto plėtros asociacija, UAB „Vilniaus vandenys“, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, UAB „Ignitis renewables“, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, valstybės įmonė Ignalinos atominė elektrinė, Kazlų Rūdos savivaldybės administracija, Lietuvos savivaldybių asociacija, Vilniaus bendruomeninių organizacijų sąjunga, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos, AB Lietuvos automobilių kelių direkcija, Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba.

Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba pateikė raštą, kad šių įstatymų projektų nederins, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 8 straipsnio 5 dalies nuostatomis, spęs dėl jų įvertinimo antikorupciniu požiūriu, kada įstatymų projektai bus pateikti Seimui.

Projektai Nr. 1 – 13 pataisyti pagal pateiktas pastabas, aptarti su pastabas pateikusiomis institucijomis ir pakartotinai derinti pateikti 105 suinteresuotoms institucijoms, 2023-07-04 – 2023-07-26. Pastabas pateikė: Sveikatos apsaugos ministerija, Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos, Valstybinė kultūros paveldo komisija, Lietuvos architektų rūmai, Krašto apsaugos ministerija, Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija, AB „Amber Grid“, Lietuvos nekilnojamojo turto plėtros asociacija, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos, Projektų ekspertizės ir gaisro saugos įmonių asociacija, Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos, Lietuvos statybininkų asociacija, UAB „Ignitis renewables“, valstybės įmonė Registrų centras, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, AB „Lietuvos geležinkeliai“ ir AB „LTG Infra“, Vilniaus miesto savivaldybės administracija, Teisingumo ministerija, lobistų kontora „Vento Nuovo“, Lietuvos savivaldybių asociacija, Kultūros ministerija, Lietuvos projektavimo įmonių asociacija, Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Viešųjų pirkimų tarnyba, Lietuvos transporto saugos administracija, Nacionalinis kibernetinio saugumo centras prie Krašto apsaugos ministerijos, Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, viešoji įstaiga Inovacijų agentūra, Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba, Specialiųjų tyrimų tarnyba, Radiacinės saugos centras, Nacionalinė žemės tarnyba prie Aplinkos ministerijos, viešoji įstaiga Statybos sektoriaus vystymo agentūra, Vidaus reikalų ministerija, Specialiųjų tyrimų tarnyba, Finansų ministerija, Lietuvos šilumos tiekėjų asociacija, AB Litgrid, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Konkurencijos taryba.

Projektus parengė Aplinkos ministerijos Statybos ir būsto politikos grupės (vadovas Dainius Čergelis, tel. 8 616 98137, el. p. dainius.cergelis@am.lt), analitikas Žilvinas Sperauskas, tel. 8 646 84725, el. p. zilvinas.sperauskas@am.lt ir vyriausioji specialistė Vaiva Rumbutienė, tel. 8 695 31922, el. p. vaiva.rumbutiene@am.lt; Architektūros ir inovacijų politikos grupės (vadovė Asta Rokickienė, tel. 8 695 67967, el. p. asta.rokickiene@am.lt), analitikė Daiva Vencienė, tel. 8 616 34857, el. p.

daiva.venciene@am.lt ir vyriausioji specialistė Algimantė Treinienė, tel. 8 646 93675, el. p. algimante.treiniene@am.lt; Žemės ir teritorijų planavimo politikos grupės (laikinai einanti Žemės ir teritorijų planavimo politikos grupės vadovo funkcijas Algė Staniūnaitė-Tonkich, tel. 8 695 17731, el. p. alge.staniunaite-tonkich@am.lt), vyriausioji specialistė Lina Masliukienė, tel. 8 682 54553, el. p. lina.masliukiene@am.lt; Erdvinių duomenų politikos grupės (vadovė Aušra Kalantaitė, tel. 8 669 52682, el. p. ausra.kalantaite@am.lt), patarėja Aušra Balsytė, 8 696 86148, el. p. ausra.balsyte@am.lt ir patarėja Jurgita Milieškaitė, tel. 8 620 53766, el. p. jurgita.milieskaite@am.lt.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-12401, 2, 3, 4, 5, 6, 11¹, 12, 14, 15, 17, 18, 22, 24, 26, 27, 27¹, 28, 31, 32, 34, 38, 47, 49, 51, 52¹, 53, 55 straipsnių, šeštojo skirsnio pavadinimo, 1 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 11², 27², 68 straipsniais įstatymo projekto lyginamasis variantas, 30 lapai.

2. Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-12401, 2, 3, 4, 5, 6, 11¹, 12, 14, 15, 17, 18, 22, 24, 26, 27, 27¹, 28, 31, 32, 34, 38, 47, 49, 51, 52¹, 53, 55 straipsnių, šeštojo skirsnio pavadinimo, 1 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 11², 27², 68 straipsniais įstatymo projektas, 26 lapų.

3. Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo, statybos ir žemės naudojimo valstybinės priežiūros įstatymo Nr. XII-459 7, 10, 11, 13, 14, 17, 18, 31 straipsnių pakeitimo, įstatymo papildymo 10¹ straipsniu ir 8 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto lyginamasis variantas, 9 lapai.

4. Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo, statybos ir žemės naudojimo valstybinės priežiūros įstatymo Nr. XII-459 7, 10, 11, 13, 14, 17, 18, 31 straipsnių pakeitimo, įstatymo papildymo 10¹ straipsniu ir 8 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas, 7 lapai.

5. Lietuvos Respublikos pajūrio juostos įstatymo Nr. IX-1016 7 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.

6. Lietuvos Respublikos pajūrio juostos įstatymo Nr. IX-1016 7 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas, 1 lapas.

7. Lietuvos Respublikos architektūros įstatymo Nr. XIII-425 7, 11, 13, 15, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 4 lapai.

8. Lietuvos Respublikos architektūros įstatymo Nr. XIII-425 7, 11, 13, 15, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, 3 lapai.

9. Lietuvos Respublikos architektų rūmų įstatymo Nr. X-914 3, 6, 7, 8 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 4 lapai.

10. Lietuvos Respublikos architektų rūmų įstatymo Nr. X-914 3, 6, 7, 8 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, 3 lapai.

11. Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 28 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.

12. Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 28 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, 1 lapas.

13. Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo Nr. XIII-2895 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 15 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 9 lapai.

14. Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo Nr. XIII-2895 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 15 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, 8 lapai.

15. Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 7, 20 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 2 lapai.

16. Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 7, 20 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, 2 lapai.

17. Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 13¹ straipsnio pakeitimo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.
18. Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 13¹ straipsnio pakeitimo projektas, 1 lapas.
19. Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 2, 42 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.
20. Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 2, 42 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, 1 lapas.
21. Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 75 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.
22. Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 75 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, 1 lapas.
23. Lietuvos Respublikos žemės įstatymo Nr. I-446 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.
24. Lietuvos Respublikos žemės įstatymo Nr. I-446 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, 1 lapas.
25. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymo Nr. VIII-1764 7, 9 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 2 lapas.
26. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymo Nr. VIII-1764 7, 9 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, 1 lapas.
27. Aiškinamasis raštas, 33 lapų.
28. Antikorupcinio vertinimo pažymos, 60 lapai.
29. Derinimo lentelė, 67 lapai.
30. Nutarimo projektas, 2 lapai.
31. Administracinės naštos skaičiavimas.

Aplinkos ministras

Simonas Gentvilas

Žilvinas Sperauskas, 8 646 84725, el. p. zilvinas.sperauskas@am.lt;
Daiva Vencienė, 8 616 34 857, el. p. daiva.venciene@am.lt